

EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGA

NEGYESEDIK SEKCIÓ

**A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIUMI TESTVÉRKÖZÖSSÉG KONTRA
MAGYARORSZÁG ÜGY**

(54977/12 számú kérelem)

ÍTÉLET

(igazságos elégtétel)

STRASBOURG

2017. április 25.

*Az ítélet az Egyezmény 44. cikkének 2. bekezdésében foglalt körülmények beálltával
válík véglegessé. Szerkesztői változtatás alá eshet.*

EURÓPA TANÁCS

A Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség kontra Magyarország ügyben

az Emberi Jogok Európai Bírósága (Negyedik Szekció) Tanácsként tartott ülésén, amelynek tagjai voltak:

Ganna Yudkivska, *elnök*

Sajó András,

Nona Tsotsoria,

Paulo Pinto de Albuquerque,

Krzysztof Wojtyczek,

Egidijus Kūris,

Gabriele Kucsko-Stadlmayer, *bírák*

és Marialena Tsirli, a Szekció hivatalvezetője,

a 2017. április 04-én zárt ülésen lefolytatott tanácskozását követően

az azon a napon elfogadott ítéletet hozza:

AZ ELJÁRÁS

1. Az ügy alapja kilenc, Magyarország ellen benyújtott kérelem volt (70945/11, 23611/12, 26998/12, 41150/12, 41155/12, 41463/12, 41553/12, 54977/12 és 56581/12 számú), amelyeket az Emberi Jogok és Alapvető Szabadságok Védelméről szóló Egyezmény („az Egyezmény”), 34. cikke alapján különböző, Magyarországon tevékenykedő vallási közösségek, illetve azok lelkeszei és tagjai (lásd a Mellékletet) nyújtottak be a Bírósághoz 2011. november 16-án, 2012. április 3-án és 24-én, június 25-én és 28-án, valamint augusztus 19-én és 29-én. Mivel a kérelmek alapvetően ugyanazt a kérdést érintették, a Bíróság azoknak a Bíróság Eljárási Szabályzata 42. cikk 1. bekezdése alapján történő egyesítéséről határozott.

2. A 2014. április 08-án meghozott ítéletével („érdemi ítélet”) a Bíróság a 41463/12. számú kérelmet elfogadhatatlannak nyilvánította, és a többi kérelem tekintetében megállapította, hogy a kérelmezők egyházi státuszának megszüntetésével a kevésbé szigorú eszközök alkalmazása helyett, a politikától befolyásolt bejegyzési eljárás kialakításával, és azzal, hogy a kérelmezőket bizonyos tekintetben megkülönböztetik a bevett egyházaktól, a hatóságok figyelmen kívül hagyták a kérelmező közösségekkel szemben fennálló semlegesség követelményét. A Bíróság megállapította az Egyezmény 11. cikkének – a 9. cikk értelmezésében – a megsértését, (lásd *Magyar Keresztény Mennonita Egyház és Mások kontra Magyarország*, 70945/11, 23611/12, 26998/12, 41150/12, 41155/12, 41463/12, 41553/12, 54977/12 és 56581/12 EJEB 2014 (részletek)).

3. 2016. június 28-án a Bíróság részítéletet hozott („a részítélet”) számos kérelmező igazságos elégtételével kapcsolatban (lásd *Magyar Keresztény Mennonita*

Egyház és Mások kontra Magyarország (igazságos elégtétel) – 70945/11, 23611/12, 26998/12, 41150/12, 41155/12, 41553/12, 54977/12 és 56581/12 számú részítéletek).

Azonban a Kormány és a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség között folyamatban lévő tárgyalásokra tekintettel (amelynek keretében már részleges megállapodást kötöttek, lásd a részítélet 10. bekezdését), a Bíróság fenntartotta a legutóbb megnevezett kérelmező igényeivel kapcsolatos kérdéseket, és felkérte a feleket, hogy tájékoztassák [a Bíróságot] az ítélet meghozatalától számított hat hónapon belül az általuk esetlegesen megkötött bármiféle megállapodásról.

4. 2016. december 30-án a kérelmező értesített a Bíróságot, hogy a Kormánnyal folytatott tárgyalások során a Felek szakértői megállapodást kötöttek 2016. július 01-én. Azonban a megállapodást a Kormány nem hagyta jóvá. Ennek következtében a Kérelmező benyújtotta igazságos elégtételre vonatkozó kérelmét. 2017. február 15-én a Kormány benyújtotta az ezen követelésekre vonatkozó észrevételeit.

A JOG

5. Az Egyezmény 41. Cikke az alábbiak szerint rendelkezik:

„Ha a Bíróság az Egyezmény vagy az azt kiegészítő Jegyzőkönyvek megsértését állapítja meg és az érdekelt Magas Szerződő Fél belső joga csak részleges jóvátételt tesz lehetővé, a Bíróság – szükség esetén – igazságos elégtételt ítél meg a sértett félnek.”

A. Előzetes megfontolások

6. A Bíróság előzetesen megjegyzi a Felek között 2015. június 26-án megkötött részmegállapodás tartalmát, a 2014. december 31-ig elszenvedett bizonyos veszteségekkel kapcsolatban.

A részmegállapodás idevágó bekezdései az alábbiak szerint rendelkeznek:

„2. A Felek ... egyetértenek abban, hogy az igazságos elégtétel magában foglalja – az eljárás költségein és a késedelmi kamaton túl – azon veszteségek megtérítését, amelyek a Kérelmező érdekkörében az Egyezménynek az érdemi ítélet által megállapított megsértésével okozati összefüggésben felmerültek, és amennyiben azok más állami forrásból nem térültek meg.

3. A Felek a 2. pontban meghatározott vagyoni károk következő jogcímeit ismerik el:

(a) a személyi jövedelemadó felajánlásainak elvesztése az 1996. évi CXXVI. törvény 4/A pontja szerint...., amelyet a Kérelmező javára az előző évi rendelkezők száma és az adományok teljes összege alapján számítanak ki....

(b) a kiegészítő támogatások elvesztése [az érdemi ítélet 33. bekezdésében idézett Az egyházak anyagi támogatásáról szóló törvény] 4. § 3. és 4. bekezdése szerint, amelyet a felajánlások alapján számítanak ki a fenti (a) pont tekintetbe vételével...

(c) a hitoktatás céljára nyújtott támogatás elvesztése [Az egyházak anyagi támogatásáról szóló törvény] 7. § (3) alapján, amelynek az összegét a tényleges adatok alapján számítják ki...

(d) a kiegészítő támogatás elvesztése [Az egyházak anyagi támogatásáról szóló törvény] 5. § és 6. § alapján....

(e) az egyházak közcélú tevékenységet folytató intézményeinél foglalkoztatottak [fizetési kiegészítésének] az elvesztése...

4. A Felek a fenti 3. pontban felsorolt jogcímek szerint elszenvedett, más állami forrásból meg nem térült, és 2014. december 31-ig esedékes károk összegét az alábbiak szerint határozzák meg:

(a) a fenti 3(a) pont szerinti jogcím alapján 91.674.727 HUF, a 2012. és 2013. évi felajánlások vonatkozásában;

(b) a fenti 3(b) pont szerinti jogcím alapján 72.264.571 HUF, kiegészítő támogatások vonatkozásában a 2012. és 2013. évi adományok alapján ;

(c) a fenti 3(c) pont szerinti jogcím alapján 9.051.000 HUF;

(d) a fenti 3(d) pont szerinti jogcím alapján:

(da) a szociális, gyermekvédelmi és gyermekjóléti intézmények kiegészítő támogatása vonatkozásában a 2012-2014. évekre 737.351.991 HUF;

(db) a kiegészítő támogatások egyenlegrendezése vonatkozásában az elfogadott vonatkozó Költségvetési Végrehajtási Törvény alapján 82.068.121 HUF....;

(dc) felsőoktatási intézményeknek ki nem fizetett támogatások vonatkozásában 26.495.000 HUF;

(e) a fenti 3(e) pont szerinti jogcím alapján 66.261.234 HUF

5. A Felek a 4. pontban felsorolt károk után fizetendő késedelmi kamat összegét 159.086.917 HUF-ban határozzák meg....

6. A Felek a Kérelmezőnél felmerült jogi költségek összegét 1.490.000 HUF-ban határozzák meg

...

8. A Felek megállapítják, hogy nem jutottak egyetértésre az államháztartásból, az európai uniós forrásokból vagy a nemzetközileg finanszírozott programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaitélt támogatásokhoz való hozzáférés hiánya miatt bekövetkezett esetleges károk jogalapját és összegét illetően.

9. A Felek egyetértenek abban, hogy folytatják jóhiszemű tárgyalásaikat 2015. december 15-ig az [érdemi ítélet által] megállapított jogsértés orvoslásával kapcsolatban. A 2015. január 01. és a jogvita rendezésének napja közötti időszakban felmerült károk rendezésére az ezen megállapodásban meghatározott alapelveket tekintik irányadónak.

10. A Felek tájékoztatják [a Bíróságot], hogy a fenti 8. pontban foglaltak fényében a megállapodásuk részlegesnek minősül, és a 2014. december 31-ig keletkezett veszteségekre vonatkozik.,,

7. A Bíróság úgy látja, hogy az Alkotmánybíróság 6/2013 számú 2013. március 01-i döntése alapján (lásd az ítélet 18. bekezdését), a Kérelmező elismerési kérelmet nyújtott be az Országgyűlésnek (a módosított elismerési eljárás áttekintését lásd az érdemi ítélet 31. bekezdésében). Mind a vallási ügyekért felelős miniszter, mind az Országgyűlés Nemzetbiztonsági Bizottsága a Kérelmező javára döntött. Azonban az Országgyűlés Vallásügyi Bizottsága úgy foglalt állást, hogy a Kérelmező nem rendelkezik elegendő társadalmi támogatással, és ezért úgy látta, hogy a parlamenti elismerés feltételei nem teljesültek. Ezen vizsgálatokat követően 2014. július 11-én az Országgyűlés Vallásügyi Bizottsága az Országgyűlésnek benyújtott egyrészt egy törvényjavaslatot bevett egyházi státusz adományozására, valamint egy indítványt a kérelem elutasítására, hogy [az Országgyűlés] dönthesse el, hogy elismeri a Kérelmező egyházi státuszát vagy visszautasítja a kérelmét. Az Országgyűlési adatokból úgy tűnik, hogy kérdést az Országgyűlés sosem tárgyalta meg.

8. A Bíróság azt is megjegyzi, hogy a Fidesz-KDNP kormánykoalíció tagjai 2015. november 10-én törvényjavaslatot nyújtottak be a 2011-es Egyházügyi Törvény módosítása céljából, részben hogy megoldja azoknak az egyházaknak a helyzetét, amelyeket negatívan érintett a 2012-ben hatályba lépett törvény, és amelyekre vonatkozóan a Bíróság törvénysértést állapított meg az érdemi ítéletben. Azonban az Országgyűlés 2015. december 15-én elutasította a törvényjavaslatot. Ennek eredményeképp, a Kérelmező helyzete nem változott az érdemi ítélet meghozatala óta.

B. Károk

1. a Felek előterjesztései

(a) A Kérelmező

9. A Kérelmező igazságos elégtételre vonatkozó igénye alapvetően két részből állt.

10. Egyrészt, a Kérelmező kártérítést igényelt a 2015. január 01-vel kezdő időszakra, a Kormány által a részleges megállapodás 6. bekezdésében már elismert jogcímekre vonatkozóan, amely csak a 2014. december 31-ig terjedő időszakra vonatkozott.

Másrészt, a Kérelmező fenntartotta kártérítési igényét a csak a bevett egyházak számára elérhető, államháztartásból, európai uniós forrásokból vagy nemzetközileg finanszírozott programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásokhoz való hozzáférés hiánya miatt bekövetkezett károk vonatkozásában (lásd a részmegállapodás 8. pontját).

A Kérelmező követelési részleteiben a következők:

11. A személyi jövedelemadó felajánlások és az azt kiegészítő állami támogatás elvesztésének a tekintetében (lásd Az egyházak anyagi támogatásáról szóló törvény 25. bekezdés 4. mondatát, valamint 4.§- át, amelyet az érdemi ítélet 33. bekezdése idéz) a

Kérelmező a 2015 és 2016-os évekre összesen 146.623.938 HUF-ot követelt, ami körülbelül 488.750 Eurónak felel meg.

12. A kérelmező szociális és oktatási intézményeinek támogatására nyújtott állami támogatás elvesztésének a tekintetében a Kérelmező a 2015 és 2016-os évekre összesen 860.956.072 HUF-ot igényelt (kö körülbelül 2.870.000 Euró).

13. A hitoktatás céljaira nyújtott támogatások elvesztésének tekintetében a 2015 és 2016-os évekre összesen 6.034.000 HUF-ot követelt (kö körülbelül 20.100 Euró).

14. A 2015-ös és 2016-os évekre 45.588.943 HUF-ot igényelt (kö körülbelül 152.000 Euró) az egyház közcélú tevékenységet folytató intézményinél foglalkoztatottak fizetési kiegészítésének az elvesztése tekintetében.

15. A fenti 11.-14. bekezdésekben felsorolt összegek közül, amelyek összesen 1.059.202.953 HUF-ot tesznek ki (kö körülbelül 3.530.700 Euró), 450.158.032 HUF (kö körülbelül 1.500.500 Euró) a 2015-ben állítólagosan elszenvedett veszteségekre vonatkozott, amíg 609.044.921 HUF (kö körülbelül 2.030.200 Euró) a 2016-ban felmerülő veszteségekre.

16. A 2015. és 2016-ban elszenvedett károk vonatkozásában a Kérelmező a Magyar Nemzeti Bank marginális kamatlába kétszeresének megfelelő mértékű kamatot igényelt 2015. július 01-től (a 2015-ben elszenvedett veszteségekért), valamint 2016. július 01-től (a 2016-ban elszenvedett veszteségekért). A Kérelmező számításai szerint 2016. december 31-én ez a kamat 14.031.424 HUF-ot tett ki (kö körülbelül 46.800 Euró) a 2015-ben elszenvedett károkért, valamint 4.482.570 HUF-ot (kö körülbelül 15.000 Euró) 2016-ra.

17. Azzal érvelve, hogy az érdemi ítéletben megállapított jogsértés nagy valószínűség szerint továbbra is fenn fog állni, mivel a Kormány nem mutatott szándékot a jogi helyzet megoldására az Egyezménynek megfelelően, a Kérelmező igazságos elégtételt igényelt a 2017-ben valószínűleg felmerülő károkra is. Ebben a tekintetben a Kérelmező a 2015-ös és 2016-os összegek átlagát követelte, pontosan 529.601.476 HUF-ot (kö körülbelül 1.765.300 Euró).

18. A különböző állami hatóságok és állami alapok által működtetett és értékelt pályázati felhívásokon keresztül elérhető támogatásokhoz való hozzáférés hiánya miatt bekövetkezett károk vonatkozásában a Kérelmező előadta, hogy az egyházi státusza elvesztése előtt rendszeresen jelentős mennyiségű pénzeszközhöz jutott hozzá tevékenységeihez ilyen pályázati felhívásokon keresztül. Válaszként a 2010. és 2011-es évekre vonatkozó információkérésre, a Kérelmező tájékoztatta a Bíróságot, hogy a 2012-ben hatályba lépett új Egyházügyi Törvényt megelőző két évben 654.943.833 HUF-ot igényelt (kö körülbelül 2.180.000 Euró) egyházak számára elérhető pályázati felhívásokból, és összesen 507.719.974 HUF (1.700.000 Euró) támogatást kapott, amely 77,5 %-os sikerességi aránynak felel meg.

19. A Kérelmező azt is előadta, hogy 2012-től 2014-ig a bevett egyházak számára meghirdetett ilyen pályázati felhívásokon keresztül elérhető támogatások összesen legalább 1.046.200.000 HUF-ot tettek ki (körülbelül 3.487.000 Euró) egyházanként. A korábbi évek sikerességi arányát figyelembe véve a Kérelmező azt az álláspontot képviselte, hogy legalább 500.000.000 HUF (körülbelül 1.667.000 Euró) megszerzésére számíthatott volna abban a három évben, és ugyanazt az összeget követelte a következő három éves időszakra: a 2015-től 2017-ig terjedő évekre.
20. Így tehát a Kérelmező ezen a jogcímen a 2012-től 2017-ig terjedő évekre 1.000.000.000 HUF-ot igényelt (körülbelül 3.333.300 Euró).
21. Összesen 2.607.318.423 HUF-ot követelt (körülbelül 8.691.000 Euró), az összes jogcímen együttesen (lásd a fenti 15., 16., 17., 20. bekezdéseket).

(a) A Kormány

22. A Kormány általánosságban előadta, hogy csak azokat az igényeket tekinti megalapozottnak, amelyek a Kérelmező által ténylegesen elvégzett, hitellel kapcsolatos tevékenységekre szánt állami támogatásokra és közcélú feladatok (szociális ellátás és oktatás) kiegészítő állami támogatásaira vonatkoztak, valamint ezen összegek késedelmi kamatát.
23. A Kormány szerint, a 2016. június 28-i részítéletet követően, a Felek által megkötött megállapodás (lásd a fenti 4. bekezdést) csak 2015-re vonatkozott, és a Kérelmezőt 429.563.449 HUF-ra (körülbelül 1.431.900 Euró) jogosította, nem számítva a késedelmi kamatot, az általa követelt 450.158.032 HUF (1.500.500 Euró) helyett (lásd a fenti 15. bekezdést).
24. A Kormány továbbá azt is előadta, hogy a Felek által elfogadott számítási módszert használva a 2015-ben elszenvedett kár késedelmi kamata 12.569.213 HUF lenne (körülbelül 41.900 Euró) az igényelt 14.031.424 HUF (körülbelül 46.800 Euró) helyett (lásd a fenti 16. bekezdést). Ami a Kérelmező követelése fennmaradó részének késedelmi kamatát illeti, a Kormány úgy látta, hogy azt nem kellene figyelembe venni, mivel az érintett összegek csak a jövőben, ha egyáltalán, lennének esedékesek az utófinanszírozás miatt.
25. A Kérelmező 2016. és 2017-re vonatkozó követeléseit tekintetbe véve, a Kormány korainak, spekulatívnak és indokolatlannak tekintette azokat. Nevezetesen úgy érveltek, hogy a Kérelmező nem tudta bebizonyítani az évi támogatási követelésének 40%-os növekedését (2015-ről 2016-ra, lásd a fenti 15. bekezdést). Továbbá a Kormány hangsúlyozta, hogy a kérdéses állítólagos kár mértéke főleg a Kérelmező szolgáltatásait élvező személyek számától függött. Meglátásuk szerint a Kérelmező csak spekulálhatta, hogy a szolgáltatásaikat továbbra is ugyannyi ember számára biztosítanak 2017 végéig.

26. A Kérelmező a bevett egyházak számára meghirdetett pályázati felhívásokon keresztül elérhető támogatásoktól való elesésére vonatkozó követelését tekintetbe véve a Kormány nem talált okozati összefüggést a Kérelmező egyezményi jogainak megsértése és az állítólagos veszteségek között. Továbbá azt is előadták, hogy a Kérelmező nem vett részt egyetlen, a vallási tevékenységet folytató szervezetek (szemben a bevett egyházakkal – a kifejezések különbségét lásd az érdemi ítélet 23. és 25. bekezdésében) számára nyitott pályázati felhíváson. Következésképp azt az álláspontot képviselték, hogy nem tekintendő a Kérelmező valódi szándékának az, hogy támogatást keressen bármelyik projektjéhez.

2. a Bíróság értékelése

(a) Általános elvek

27. A Bíróság megismétli, hogy a jogsértést megállapító ítélet az alperes államot kötelezi a jogsértés megszüntetésére, és arra, hogy annak következményeiért jóvátételt nyújtson olyan módon, hogy a lehetséges mértékig helyreállítja a jogsértést megelőző állapotot. A bírósági eljárásban peres félként résztvevő Szerződő Államok elvben szabadon megválaszthatják a Bíróság jogsértést megállapító ítéletében foglaltak végrehajtásának a módját. Amennyiben a jogsértés természete lehetővé teszi az eredeti állapot helyreállítását (*restitutio in integrum*), azt az alperes Államnak végre kell hajtania, mivel az nem tartozik a Bíróság hatáskörébe, és annak végrehajtására [a Bíróságnak] nincs gyakorlati lehetősége. Ha azonban a nemzeti jog nem teszi lehetővé – vagy csak részben teszi lehetővé – a jóvátételt, a 41. Cikk felhatalmazza a Bíróságot, hogy általa megfelelőnek vélt elégtételt ítéljen meg a sértett félnek (lásd többek között: *Papamichalopoulos és Mások kontra Görögország* (50. Cikk), 1995. október 31. 34.§, A sorozat no. 330-B, *Iatridis kontra Görögország* (igazságos elégtétel) [GC], no. 31107/96, 32.-33.§, EJEB 2000-XI; és *Kurić és Mások kontra Szlovénia* (igazságos elégtétel) [GC], no. 26828/06, 80.§, EJEB 2014).

28. A kérelmezők által igényelt kártérítés és az Egyezmény megsértése között egyértelmű okozati összefüggésnek kell lennie. Adott esetben, ide tartozhat jövedelem kiesés címén fizetendő kártérítés (lásd, többek között: *Barberà, Messegué és Jabardo kontra Spanyolország* (50. Cikk), 1994. június 13., 16-20.§, A sorozat no. 285-C; és *Kurić*, fent idézve 81.§). Hasonlóképpen, a lehetőségektől való valódi elesés szintén indokolhat anyagi kártérítést (lásd, *mutatis mutandis* és más hatóságok között, *Centro Europa 7 S. r. l. és Di Stefano kontra Olaszország* [GC], no. 38433/09, 219-220.§; EJEB 2012; *Gawęda kontra Lengyelország*, no. 26229/95, 54.§, EJEB 2002-II; *Elsholz kontra Németország* [GC], no. 25735/94, 70.§, EJEB 2000-VIII; és *Artico kontra Olaszország*, 1980. május 13., 42.§, A sorozat no. 37).

29. Amennyiben jövedelem kiesést (*lucrum cessans*) kifogásolnak, azt egyértelműen meg kell állapítani, és nem alapulhat pusztán feltételezésen és valószínűségeken (lásd *Centro Europa 7 S. r. l. és Di Stefano kontra Olaszország*, fent idézve, 219.§).

Azonban a kérelmezők által elszenvedett anyagi kár teljes jóvátételéhez (*restitutio in integrum*) szükséges összegek pontos kiszámítását megakadályozhatja a jogsértésből eredő kár bizonytalan természete. A jövőbeni veszteségek felmérésében részt vevő le nem mérhető tényezők nagy száma ellenére lehetséges a kártérítés megítélése, bár minél több idő telik el, annál bizonytalanabbá válik a jogsértés és az okozott kár között a kapcsolat. Ilyen esetekben az eldöntendő kérdés az egyes kérelmezők részére a múltbeli és a jövőbeli vagyoni károkért megítélendő igazságos elégtétel mértéke; a kérdést a Bíróságnak a saját belátása szerint, a méltányosságot figyelembe véve kell eldöntenie (lásd, *mutatis mutandis*, *The Sunday Times kontra az Egyesült Királyság* (no. 1), (50. Cikk), 1980. november 06., 15.§, A sorozat no. 38; és *Kurić*, fent idézve 82.§).

(b) Ezen elvek alkalmazása a jelen ügyben

30. A Bíróság megjegyzi, hogy nem volt vita a Felek között abban a kérdésben, hogy a Kérelmező kapjon-e kártérítést a 2015-ben elszenvedett károkért, a fenti 11-14. bekezdésekben felsorolt jogcímek tekintetében, nevezetesen a személyi jövedelemadó felajánlások és a kapcsolódó kiegészítő állami támogatások elvesztése, a Kérelmező szociális és oktatási intézményei támogatására szolgáló állami támogatások elvesztése, a hitoktatás céljára nyújtandó támogatás elvesztése, és a közcélú szolgáltatást biztosító egyházi intézményekben alkalmazottak fizetés kiegészítésének az elvesztése.

31. Úgy tűnt, hogy ebben a vonatkozásban a Felek elvben egyetértenek a kártérítésben alkalmazandó számítási módszerekben, a kár pontos összegében azonban nem értettek egyet (lásd a fenti 15. és 23. bekezdések). Mindazonáltal a Bíróság megjegyzezi, hogy a Kérelmező igényét a Kormány 2015-re vonatkozólag elfogadta 442.132.662 HUF (körülbelül 1.473.800 Euró) mértékben, beleértve a kamatot.

32. Ami a Kérelmező ugyanezen a jogcímekre 2016. és 2017-re vonatkozó követeléseit illeti, a Kormány vitatta azokat, korainak, spekulatívnak és indokolatlannak minősítve őket (lásd a fenti 25. bekezdést). A 2016-ra vonatkozó követelést tekintve, nem értettek egyet az állítólagosan indokolatlan növekedéssel, összehasonlítva azzal, amit 2015-re követeltek. A 2017-re vonatkozó követelést tekintve, vitatták az alapjául szolgáló feltételezést, nevezetesen, hogy a Kérelmező bizonyosan továbbra is ugyanolyan számú embernek fog szolgáltatást nyújtani 2017. végéig, mint ahogy korábban tette.

33. Azonban a Bíróság megjegyzi, hogy a Kormány nem vonta kétségbe, legalábbis a 2017. február 15-én benyújtott észrevételeiket megelőző időszakra, hogy a Kérelmező folytatta különböző tevékenységeit 2015. után is. Azt sem vitatták, hogy a Kérelmező tevékenységei valójában csökkentek, a különböző szociális és oktatási szolgáltatásokat igénybevevő más személyek számának szempontjából, vagy más módon, abban az időszakban.

34. A már említettek tekintetbe vételével, a Bíróság indokoltnak tartja, hogy igazságos elégtételt ítéljen meg a 2015. január 01. és a jelen ítélet elfogadása közötti időszakára, a 6. bekezdésben említett, a Kormány által a részmegállapodásban elismert károk jogcímére vonatkozóan. Ami az igazságos elégtétel mértékét illeti, a Bíróság helyénvalónak tartja egy olyan éves összeg kiszámítását, amely arányos a Kérelmező által igényelt és a Kormány által elfogadott összeg átlagával 2015-re vonatkozóan (lásd a fenti 15. és 23. bekezdést).

35. Ami azt az állítólagos veszteséget illetni, ami a Kérelmező csak bevett egyházak számára meghirdetett pályázati felhívásokon keresztül elérhető támogatásokhoz való hozzáférés hiánya miatt következett be (egy olyan követelés, amelyet a Kormány teljes egészében vitatott, lásd a fenti 18-20. és 26. bekezdéseket), a Bíróság megállapítja, hogy a 2011-es Egyházügyi Törvény hatályba lépése előtt a Kérelmező sikeresen vett részt ilyen pályázati felhívásokon, és támogatásokhoz jutott közcélú szolgáltatásai finanszírozására (lásd a fenti 18. bekezdést, valamint ezzel ellentétesen, és más egyházakkal kapcsolatban, a részítélet 59. bekezdését). A Bíróság azt is megjegyzi továbbá, hogy ilyen támogatások a bevett egyházak számára a 2011-es Egyházügyi Törvény alapján elérhetőek maradtak (lásd a fenti 19. bekezdést). A Bíróság azt is megállapítja, hogy a Kérelmező a 2011-es Egyházügyi Törvény hatályba lépését megelőző időszakban az ilyen támogatásokon keresztül szerzett bevételeire vonatkozó, valamint a 2012-2014-es időszakban a bevett egyházak számára elérhető pénzeszközökre vonatkozó beadványait a Kormány nem kérdőjelezte meg. Az érvelésük inkább az érdemi ítéletben megállapított jogsértés és a Kérelmező által állított kár közötti állítólagos okozati hiányon alapult.

36. Azonban a Bíróság elfogadja, hogy a Kérelmező továbbra is hozzájuthatott volna legalább valamennyi hasonló jellegű támogatáshoz, a folytatott közcélú tevékenységére tekintettel (lásd a fenti 33. bekezdést), ha nem lett volna az a beavatkozás, ami az érdemi ítélet fő tárgya volt, nevezetesen a 2011-es Egyházügyi Törvény hatályba lépése, és ebből következően a Kérelmező egyházi státuszának az elvesztése.

37. A Bíróság nem tartja meggyőzőnek a Kormány a Kérelmező állítólagos, projektjeihez támogatást kereső valódi szándékának hiányára vonatkozó kifogását (lásd a fenti 26. bekezdést). Figyelembe véve a Kérelmező folyamatban lévő jogvitáit a Kormánnyal, és azon nehézségeit, hogy kielégítő határozat szülessen az Alkotmánybíróság döntése és az érdemi ítélet után létrejövő jogi helyzetével kapcsolatban (lásd a fenti 7. és 8. bekezdéseket), a Bíróság nem tartja indokoltnak, hogy [a Kormány] a Kérelmezőnek felrója állítólagos tartózkodását attól, hogy a „vallási tevékenységet folytató szervezetek” számára elérhető támogatásokra pályázzon – annál is inkább, mivel [a Kérelmező] kimondottan ez ilyen szervezetként való besorolását vitatta.

38. A Bíróság úgy látja, hogy a Kérelmező pályázati felhívásokon keresztül elérhető támogatásokhoz való hozzáférés hiánya miatt bekövetkezett kára bizonytalan természetű, mivel nagyszámú le nem mérhető tényezőn alapul. Ugyanakkor a Bíróság meg van győződve arról, hogy a Kérelmező valóban elvesztett lehetőségeket, amely okozati kapcsolatban áll az érdemi ítéletben megállapított jogsértéssel és indokolja az anyagi kártérítést.

39. Ilyenformán a Bíróság helyénvalónak tartja az igazságos elégtétel mértékének megállapítását saját belátása szerint, a méltányosságot is figyelembe véve (lásd a fenti 29. bekezdés végét), egyösszegű kártérítésként, amely teljes egészében fedezi a Felek által elfogadott részmegállapodásban a Kormány által elismert mindkét jogcím alatti kárt (lásd a fenti 34. bekezdést), és a Kérelmező lehetőségektől való valódi elesését (lásd a fenti 38. bekezdést).

Méltányossági alapon a Bíróság így megítél a Kérelmezőnek 3.000.000 Eurót, az összes jogcímen együttesen.

C. Költségek és kiadások

40. A Kérelmező 2.250 Eurót követelt a Bírósággal kapcsolatos költségeire és kiadásaira. Ez az összeg tizenöt órányi ügyvédi munka díjának felel meg, 150 Eurós számlázott óradíjjal számolva.

41. A Kormány vitatta ezt a követelést.

42. A Bíróság joggyakorlata alapján a kérelmezők a költségek és kiadások megtérítésére annyiban jogosultak, amennyiben azok ténylegesen és szükségszerűen felmerültek és összecszerűségükben ésszerűek. A jelen esetben a Bíróság birtokában lévő iratok és a fenti feltételek alapján a Bíróság indokoltnak tartja a teljes követelt összeg megítélését, azaz 2.250 Eurót.

D. Késedelmi kamat

43. A Bíróság úgy tartja megfelelőnek, hogy a késedelmi kamatnak az Európai Központi Bank marginális hitelkamatán kell alapulnia, és ahhoz további három százalékpontot kell hozzáadni.

EZEN INDOKOK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG

1. Megállapítja

(a) hogy az alperes Államnak a Kérelmező számára attól az időponttól számított három hónapon belül, amikor az ítélet az Egyezmény 44. Cikkének 2. bekezdése szerint véglegessé válik, az alperes állam nemzeti valutájára a teljesítéskori átváltási árfolyam alkalmazásával váltott következő összegeket kell megfizetnie:

- (i) 3.000.000 Euró (hárommillió Euró), továbbá az ezen összeget terhelő adók összegét a vagyoni károk tekintetében;
- (ii) 2.250 Euró (kettőezer-kettőszázötven Euró), továbbá az ezen összeget terhelő adók összegét a Kérelmező számára költségek és kiadások tekintetében;
- (b) hogy a fent említett három hónap elteltével a teljesítés időpontjáig a késedelmes időszakra az Európai Központi Bank marginális hitelkamatlábát három százalékponttal meghaladó mértékű kamatot kell fizetni a fenti összegek után;

2. *Elutasítja* a Kérelmező igazságos elégtétellel kapcsolatos további igényeit.

Készült angol nyelven, írásbeli kihirdetésre került 2017. április 25-én, a Bíróság Eljárási Szabályzata 77. Cikk 2. és 3. bekezdésének megfelelően.

Marialena Tsirli
hivatal vezető

Ganna Yudkivska
elnök